

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/103/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717203249
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1717203249.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci žalobcu: R. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, Y., zastúpený JUDr. Peter Hríb, advokát so sídlom Bajzova 4, Bratislava, proti žalovanému: K. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, Y., prechodne bytom V. XXXX/XX, Y., zastúpený JUDr. Roman Klimek, advokát, so sídlom Radničné námestie 5, Pezinok, o uloženie povinnosti strpieť výkon práva žalobcu zo zmluvy o zriadení vecného bremena a o späťvzati žaloby, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 22.marca 2022, č. k. 4C/21/2017-207, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania potvrdzuje.
Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zrušil neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Okresného súdu Pezinok, č. k. 4C/21/2017-28 zo dňa 18.05.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/288/2017-109 zo dňa 26.10.2017 a konanie zastavil. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Svoje rozhodnutie v časti zastavenia konania a zrušenia neodkladného opatrenia odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 336 ods. 4 a § 335 ods. 1 C.s.p., keď súd prvej inštancie konštatoval, že nakoľko žalobca v rámci svojho dispozičného oprávnenia vo vzťahu k svojej žalobe vzal žalobu v celom rozsahu späť skôr, ako sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 C.s.p. alebo pojednávanie, súd ex offio zrušil nariadené neodkladné opatrenie a konanie vo veci samej zastavil.

1.2. Rozhodnutie v časti náhrady trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami čl. 2 ods.1, 2, 3, § 256 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 2 C.s.p., keď uviedol, že nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva a otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, teda z hľadiska výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný, alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Sžo/225/2010). Súd má pri zastavení konania v dôsledku späťvzatia povinnosť skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, ako na strane žalobcu, tak aj na strane žalovaného. O dôvodnosti žaloby treba uvažovať z hľadiska výsledku správania sa žalovaného k požiadavke žalobcu a to je vtedy, ak by uspokojil žalobcu, hoci k tomu nemá právnu povinnosť. Ak má ísť správanie žalovaného na ťarchu žalovaného, vyžaduje sa, aby sa žalovaný zachoval v intenciách žalobného návrhu. Medzi správaním žalovaného a žalobným návrhom musí byť vecná spojitosť. Pri zodpovedaní otázky, ktorá zo strán z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania, treba vychádzať z porovnania toho čoho sa žalobca podanou žalobou domáhal a dôvodu

späťvzatia žaloby. Súd prvej inštancie konštatoval, že procesne zavinil zastavenie konania žalobca. Zo strany žalovaného nešlo o procesnú situáciu, že by žalovaný konal v intenciách žalobného petitu, t. j. umožnil po podaní žaloby žalobcovi plný a nerušený výkon jeho práva, vyplývajúce z vecného bremena. Pokiaľ za konania predmet sporu odpadol, táto okolnosť sama osebe podľa názoru súdu prvej inštancie nemôže ísť z pohľadu nároku na náhradu trov konania, na ťarchu žalovaného tým, skôr, ak podanie žaloby o zrušenie vecného bremena žalovaným, časovo nasledujúcim po podaní žaloby žalobcom o uloženie povinnosti strpieť nerušený výkon práv zodpovedajúcich vecnému bremenu, bolo reakciou na vyslovený právny názor odvolacieho súdu, v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh žalobcu v tomto konaní, na spôsob zákonom súladného definitívneho vyriešenia existujúcich konfliktných vzťahov medzi stranami sporu. Na základe uvedeného priznal nárok vo výške 100% na náhradu trov konania žalovanému, keďže na dosiahnutie spravodlivosti vo vedení a výsledku konania nebol naplnený dôvod hodný osobitného zreteľa (§ 257 C.s.p.), v súlade s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní rozhodnutia súdu vo veci náhrady trov v súlade so stabilným, doteraz zastávaným právnym názorom (viď aj nález Ústavného súdu SR zo dňa 2.5.2018, sp. zn. III. ÚS 98/2018).

1.3. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s ustanovením § 257 C.s.p. a s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, keď uvedené ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 C.s.p. vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 C.s.p. považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihladiť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania, alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania, alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 C.sp. neslúži na zmiernovanie, alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 C.s.p. neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Súd prvej inštancie nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa. V konaní vo veci samej sa žalobca žalobou, podanou na súd dňa 27.4.2017 domáhal uloženia povinnosti žalovanému strpieť výkon práva žalobcu, zodpovedajúceho vecnému bremenu, spočívajúceho v doživotnom užívaní nehnuteľností v celosti, darovaných žalobcom v podiele 1 k celku žalovanému, na základe uzatvorenej dňa 17.6.2015 písomnej zmluvy - darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení bezodplatného vecného bremena tvrdiac, že žalovaný mu počnúc mesiacom august 2015 znemožňuje riadne užívanie nehnuteľnosti, bez jeho súhlasu zasahuje do priestorov, ktoré užíva, vyhráza sa mu, zastrahuje ho, súc na podanie žaloby vo veci samej odkázaný súdom v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia podal odvolanie žalovaný, už v rámci ktorého odvolania namietal pravdivosť tvrdení žalobcu o bránení žalobcovi v užívaní nehnuteľností tvrdiac, že je to práve žalobca, ktorý svojím správaním a konaním znemožňuje nerušené užívanie, ohrozuje žalovaného na zdraví, živote aj na majetku, bráni mu vo výkone jeho vlastníckych práv o. i. poukazujúc na výsledok priestupkového konania (udalosť zo dňa 19.8.2016), v ktorom bol uznaný vinným z fyzického napadnutia práve žalobca, na skutočnosť založenia požiaru v rodinnom dome žalobcom dňa 19.12.2016, na ohrozenie života, zdravia a majetku žalovaného žalobcom, atď.. Krajský súd v Bratislave vzhľadom na procesné štádium konania a dočasný charakter neodkladného opatrenia, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia síce potvrdil, avšak v odôvodnení svojho rozhodnutia sám uviedol, že z podaní oboch strán je zrejmé, že vzťahy medzi žalobcom a žalovaným sú narušené, že medzi nimi dochádza ku konfliktom, ktoré zasahujú do ich zdravia, ale aj majetku žalovaného, že faktické znemožnenie výkonu práva vyplývajúceho z vecného bremena žalovaným je obchádzaním inštitútu zrušenia vecného bremena a ak má žalovaný za to, že správanie sa žalobcu v jeho nehnuteľnosti, určenej na bývanie, ohrozuje životy a zdravie jeho a jeho rodiny, môže svoje právo uplatňovať formou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, prípadne žalobou o zrušenie vecného bremena. Žalovaný proti žalobcovi podal žalobu o zrušenie vecného bremena na Okresný súd Pezinok dňa 15.12.2017. Rozsudkom Okresného súdu

Pezinok č.k.: 9C/44/2017-292 zo dňa 30.1.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k.: 15Co/128/2019-370 zo dňa 24.2.2021, bolo predmetné vecné bremeno práva doživotného užívania nehnuteľností s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku zrušené, za náhradu vo výške 400,- € mesačne, z dôvodu zmeny pomerov - vzniku hrubého nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, podľa § 151p ods. 3 Obč. zákonníka. Z odôvodnenia citovaných rozhodnutí vyplýva, že súd prvej inštancie mal za preukázanú existenciu zmeny pomerov, majúcej vplyv na výkon práva, zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktorá sa prejavila na užívaní nehnuteľnosti, zaťaženej vecným bremenom, porovnaním zaťaženia vlastníka (tu žalovaného) s výhodami oprávneného (tu žalobcu). Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku konštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie, že k zmene pomerov od zriadenia vecného bremena došlo postupne, že vzájomné konflikty vyústili do podaní trestných oznámení žalobcom (tu žalovaným) na žalovaného (tu žalobcu) do tej miery, že žalovaný (tu žalobca) bol v priestupkovom konaní uznaný vinným zo spáchania priestupku voči občianskemu spolunažívaniu dňa 19.8.2016 žalobcovi (tu žalovanému) bránil vo vstupe do obývacej izby rodinného domu, ktorého bol žalobca (tu žalovaný) vlastníkom, že bránil žalobcovi (tu žalovanému) v rekonštrukcii rodinného domu, čím sa konflikty dostali na neúnosnú mieru, že reakciou žalovaného (tu žalobcu) na pretrvávajúce problémy medzi nimi bolo založenie požiaru v rodinnom dome dňa 18.12.2016, za čo bolo voči nemu začaté trestné stíhanie. Trestné stíhanie bolo Okresnou prokuratúrou zastavené z dôvodu, že obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Odvolací súd zdôraznil, že v danom prípade išlo o vecné bremeno charakteru in personam, ktorého obsahom je užívanie nehnuteľnosti za účelom uspokojovania osobných potrieb oprávnenej osoby, že žalovaný (tu žalobca), ako oprávnený z vecného bremena, mal rodinný dom užívať, nie neprimeraným spôsobom zasahovať do vlastníckeho práva žalobcu (tu žalovaného) a brániť mu v rekonštrukcii rodinného domu, čím zasahoval do výkonu práv žalobcu (tu žalovaného) ako vlastníka veci spôsobom, ktorý obmedzoval využívanie jeho vlastníckych práv tak, že nastal hrubý nepomer medzi bremenom povinného a výhodou oprávneného. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nepriznanie náhrady by trov konania, by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti a požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní rozhodnutia súdu vo veci náhrady trov konania. Súd prvej inštancie neuznal, žeby odpadnutie predmetu sporu a teda následné späťvzatie žaloby žalobcom zaviniť žalovaný, nakoľko ten len realizoval zákonom prípustný spôsob definitívneho vyriešenia vzájomných negatívnych vzťahov medzi stranami sporu, čoby v konečnom dôsledku, v rámci obrany žalovaného musel riešiť v tomto konaní bez ohľadu na skutočnosť existencie hmotnoprávneho nároku v čase podania žaloby práve z pohľadu ustanovenia § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka. Len samotné tvrdenie žalobcu, že je 79 ročným dôchodcom, ktorý musí žiť v garsónke, nie je dostatočné a v konečnom dôsledku si žalobca svoju aktuálnu bytovú situáciu privodil sám svojím konaním a správaním sa tak, ako ho vykonaným dokazovaním zistil a posúdil súd v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/44/2017.

2. Uznesenie odvolaním proti výroku o nároku na náhrade trov konania napadol žalobca z dôvodu, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia otázku náhrady trov konania. Zdôraznil, že z ustálenej judikatúry v tejto otázke jednoznačne vyplýva, že nárok na náhradu trov konania je nárokom, vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva. Ide o to či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Sžo/225/2010). V predmetnom konaní podal žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo nariadené, a ktorým sa uložila žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by obmedzil právo žalobcu z vecného bremena, vyplývajúce zo zmluvy o zriadení vecného bremena uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 17.06.2015, výkon ktorého spočíval v práve žalobcu doživotne užívať nehnuteľnosti do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ďalej povinnosť znášať výkon práva žalobcu z vecného bremena, vyplývajúceho zo zmluvy o zriadení vecného bremena, ďalej povinnosť sprístupniť žalobcovi vstup do rodinného domu nachádzajúceho sa v Modre na Cpinovej ulici súp. č. 1866. Neodkladné opatrenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2017, č. k. 6Co/288/2017-109. Žiadne ďalšie úkony v tomto konaní neboli uskutočnené. Súd prvej inštancie prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 9C/44/2017. Žalobca vzal žalobu dňa 04.03.2022 v celom rozsahu späť. Vzhľadom na vyššie uvedenú procesnú situáciu v tomto konaní, považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za právne nelogické a zmatečné. Je zrejmé, že v tomto konaní bolo do právoplatného zastavenia nariadené neodkladné opatrenie. Žalobca bol v konaní nepochybne úspešný. Skutkový stav súd prvej inštancie neposúdil komplexne. Žalovaný nariadené neodkladné opatrenie odignoroval. Žalobca ako 75 ročný dôchodca, bol nútený v situácii, ktorá nastala, hľadať si a zabezpečiť si bývanie. Aj napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, žalovaný pokračoval v jeho ignorácii a podal dňa 15.12.2017 na Okresnom súde Pezinok žalobu o zrušenie vecného bremena

bez náhrady. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 30.01.2019, č. k. 9C/44/2017-292 zrušil vecné bremeno za náhradu vo výške 400,- € mesačne a nepriznal žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania. Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 257 C.s.p. Súd zrušenie vecného bremena nahradil povinnosťou doživotnej úhrady opakujúcej sa peňažnej sumy ako náhrady za zrušené vecné bremeno. Z pohľadu žaloby je v tejto veci došlo k uspokojeniu nárokov žalobcu na doživotné zabezpečenie bývania. Pri posudzovaní náhrady trov konania treba vychádzať zvláštnych okolností hodných osobitného zreteľa. Žalobca žiadal, aby odvolací súd rozhodol tak, že zmení výrok o nároku na náhradu trov konania tak, že žiadna strana nemá právo na náhradu trov konania.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že v plnom rozsahu sa stotožňuje s právnymi závermi súdu prvej inštancie, žiadal napadnuté uznesenia ako vecne správne potvrdiť, keď napadnuté rozhodnutie je v celom rozsahu zákonné a spravodlivé. Žalobca a žalovaný sú otec a syn a žalobca je iniciátorom ďalších samotných nezmyselných konaní. Zo spisového materiálu v tomto konaní, ako aj v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok, sp. zn. 9C/44/2017 a aj odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 15Co/128/2019 vyplýva aký vzťah má žalobca k žalovanému, čo všetko jemu a jeho rodine svojim správaním spôsobil, čo si koniec koncov osvojil aj súd prvej inštancie v rámci hodnotenia dôkazov a následného právneho názoru v tomto konaní. Žalobca svojím dlhoročným správaním a systematicky a cynicky znepríjemňuje život nielen žalovanému, ale celej jeho rodine, čo jednoznačne vyplýva zo skutkového stavu ustáleného v konaní na Okresnom súde Pezinok. Na preukázanie, že žalobca nie je žiaden bezvládný dôchodca uvádza, že žalobca viedol ďalšie konania, a to konanie na Okresnom súde Pezinok, sp. zn. 40C/9/2017 o vrátenie daru a vypratanie nehnuteľnosti, kde bola žaloba v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 15Co/13/2019-193 zamietnutá a žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, konanie vedené na Okresnom súde Pezinok sp. zn. 6C/66/2017 o nariadenie neodkladného opatrenia, o sťažnosti voči rozhodnutiu o trovách konania, kde bolo neodkladné opatrenie nariadené, ale uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/149/2018-143 zo dňa 21.07.2018 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Vyšetrenia iniciované žalobcom sa skončili tým, že podnety boli orgánmi činnými v trestnom konaní vyhodnotené ako nedôvodné a trestné sťažovania boli zastavené. Žalovaný uvádza, že má vedomosť o tom, že žalobca sa v byte na Komenského ulici č. 17 v Modre ani nezdržiava. Žalobca nie je v zlej finančnej situácii svedčí aj to, že sa v súdnych konaniach necháva zastupovať advokátom.

4. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného žiadal aby odvolací súd rozhodol v zmysle jeho odvolacieho petitu. Popísal vzťahy so žalovaným, súdne konania citované vo vyjadrení žalobcu zo svojho pohľadu. Žalobca poukázal na čl. 6 C.s.p., čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky na dobré mravy ako základný princíp právneho správania v mnohých konkrétnych ustanoveniach, čím tieto mravné pravidlá povyšuje na úroveň právnych pravidiel, považujúc ich za dobro tvoriace jadro spravodlivosti. Mal za to, že v tejto veci pri rozhodovaní o trovách konania sú okrem iného dané aj dôvody osobitného zreteľa, ktoré vidí vo výnimočnej rodinnej a sociálnej situácii, kde na jednej strane vystupuje syn a na druhej strane súdneho sporu jeho otec (dôchodca) a za danej situácie sa javí ako nespravodlivé a rozporné s dobrými mravmi, aby ktorákoľvek strana platila druhej strane trovy konania.

5. Žalovaný nevyužil svoje právo a dupliku nepodal.

6. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (výrok o náhrade trov konania) v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

7.1. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručou na Okresný súd Pezinok dňa 27.04.2017 sa žalobca domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť vstúpiť do rodinného domu špecifikovaného v návrhu a zdržal sa zasahovania do práva žalobcu zriadeného zmluvou o zriadení vecného bremena doživotne užívať nehnuteľnosti špecifikované v návrhu. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 18.05.2017, č. k. 4C/21/2017-28, ktorým nariadil neodkladné opatrenie v navrhovanom znení, zároveň súd uložil žalobcovi povinnosť podať v lehote 30 dní žalobu o uloženie povinnosti strpieť výkon práva žalobcu zo zmluvy o zriadení vecného bremena a odmietol neodkladné opatrenie v časti návrhu zdržania sa nakladania s nábytkom. Uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2017, č. k. 6Co/288/2017-109. Dňa 04.07.2017 bola žalobcom na súd prvej inštancie podaná žaloba, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému strpieť výkon práva žalobcu doživotne užívať v žalobe špecifikovaných nehnuteľností. Konanie o žalobe

bolo prerušené uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 21.06.2018, č. k. 4C/21/2017-121, a to až do právoplatnosti skončenia konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 9C/44/2017. V danom konaní bolo vecné bremeno zrušené a žalovanému bola uložená povinnosť uhrádzať žalobcovi sumu 400,- € mesačne. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu zo dňa 24.02.2021, č. k. 15Co/128/2019-370. Žalobca vzal žalobu podaním doručeným súdu dňa 07.03.2022 v celom rozsahu späť.

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že v posudzovanej veci žalobca procesne zaviniť zastavenie konania v dôsledku čoho je povinný v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. nahradiť trovy konania žalovanému. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 C.s.p., sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Prvkom zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ťarchu toho, kto sa iba bránil. Pokiaľ jedna procesná strana zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. V zásade pri späťvzatí žaloby, zastavenie konania má na svedomí strana žalobcu. Príčítať zavinenie za zastavenie žalovanému možno len vtedy, ak v dôsledku správania žalovaného bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. Správanie žalovaného môže predstavovať splnenie žalovanej povinnosti po podaní žaloby. Posúdenie či išlo o dôvodne podanú žalobu je potrebné skúmať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu, teda či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom neskúma úspešnosť žalobcu v meritórnom konaní.

10. Odvolací súd má za to, že v danom prípade je daná zodpovednosť za zavinenie zastavenie konania daná na strane žalobcu, a to tým, že žalobca využil svoje dispozitívne právo nakladať so žalobou a vzal ju späť, z dôvodu, že v inom konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok prišlo k rozhodnutiu, ktorým prišlo k zrušeniu vecného bremena s náhradou, a teda vlastne prišlo k odpadnutiu predmetu konania v tomto konaní. Pokračovanie v tomto konaní by nemalo pre žalobcu žiaden význam nakoľko stratilo opodstatnenie, keďže je nedôvodné sa domáhať strpenia výkonu práva z vecného bremena, ktoré bolo iným súdnym rozhodnutím zrušené. Zo súdneho spisu, konkrétne zo späťvzatia žaloby nevyplýva, žeby žalovaný svojím správaním dal dôvod k späťvzatí žaloby. Žalovaný po podaní žaloby nesplnil žalobcom žiadanú povinnosť, práve naopak v inom súdnom konaní sa domáhal, aby prišlo k zrušeniu práva z vecného bremena žalobcu. Zo správania žalovaného je zrejmé, že v žiadnom prípade nemal v úmysle vyhovieť žalobcovej žalobe, práve naopak snažil sa zrušiť právny vzťah vecného bremena, teda presne opak toho čo požaduje žalobca. Je teda zrejmé, že žalobca nedosiahol to čo žalobou požadoval. To že v inom konaní bol žalobcovi priznaná mesačná náhrada za zrušenie práva z vecného bremena, neznamená procesný úspech, nejde o splnenie toho čoho sa žalobca podanou žalobou domáhal. Nie je možné ani za procesný úspech považovať, že súd prvej inštancie aj odvolací súd vyhoveť žalobcovi pri nariadení neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie v danom prípade malo len dočasný charakter. V prípade neúspechu v konaní vo veci samej, prípadne odmietnutia žaloby, alebo zastavenia konania, bolo povinnosťou súdu uvedené neodkladné opatrenie zrušiť, čo aj súd prvej inštancie v predmetnom ustanovení spravil. Teda nie je dôvodné považovať za úspech, že bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktoré bolo následne pre zastavenie konania vo veci samej zrušené. Odvolací súd má bez pochyby za to, že žalobca svojím späťvzatím žaloby zaviniť zastavenie konania, žalovaný svojím správaním nijako nedal žalobcovi zámienku vziať žalobu späť, naopak bol v konaní nútený sa brániť, snažil sa vyhnúť splneniu povinnosti iniciovaním ďalšieho súdneho konania, čo malo za následok vznik trov konania. Z toho dôvodu mu vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

11. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 257 C.s.p. tak odvolací súd má za to, že v danom spore nebol dôvod na aplikáciu tohto ustanovenia, ktoré predpokladá existenciu dôvodov hodných osobitého zreteľa, pre ktoré by sa náhrada na náhradu trov konanie nepriznala žiadnej zo strán. Pod dôvodmi hodnými osobitého zreteľa je možné rozumieť neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, zložitost' dosiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitost' výkladu medzinárodnej zmluvy, osobné pomery strany sporu, nízky príjem. Odvolací súd má za to, že v danom prípade sa súd prvej inštancie náležite, podrobne a rozsiahlo vyjadril k dôvodom, prečo nie je možné pripustiť aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p., s ktorými závermi sa odvolací súd stotožňuje. Uvedené ustanovenie slúži tomu, že za určitých okolností nie je spravodlivé, aby neúspešná strana platila trovy úspešnej a úspešná strana nebude nepriznaním nároku

na náhradu trov konania poškodená. V danom prípade správne súd prvej inštancie vychádzal z toho, že hoci sú žalobca a žalovaný v rodinnom vzťahu (otec a syn), medzi nimi ide o závažný rozvrat v rodinných vzťahoch, robenie si napriek, dochádza k podávaniu trestných oznámení, atď. Preto je aj odvolací súd názoru, že v danom prípade nie je daný žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by mal byť žalovaný ukrátený tým, že by mu nebola priznaná náhrada. Bol to aj sám žalobca, ktorý prispieval k zhoršovaniu vo vzťahoch so žalovaným, a preto vzhľadom na jeho podiel, ktorý viedol k tomuto konaniu, ale aj iným konaniam by nebolo spravodlivé, aby mu bola odpustená náhrada trov konania žalovanému. Samotná skutočnosť, že žalobca je dôchodca, nemá za následok, že ide o dôvod hodný osobitného zreteľa, keď je potrebné v tomto smere prihliadnúť aj na skutočnosť, že okrem dôchodku má žalobca aj nárok na mesačnú náhradu za zrušenie vecného bremena.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania v zmysle § 387 ods. 1,2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Nakoľko odvolací súd odvolaniu žalobcu nevyhovел a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, mal žalovaný v odvolacom konaní plný úspech a vznikol mu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).